

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

PROVINCIAL
LIBRARY
MANITOBA

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК VII.

Ч. 37.

ЧЕТВЕР, 26. БЕРЕЗНЯ 1925.

WINNIPEG, MAN.

THURSDAY, MARCH 26th, 1925.

No. 37.

VOL. VII.

ТУРЕЧЧИНА ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ ДО ВІЙНИ З ВЕЛ. БРИТАНІЄЮ.

Війна може вибухнути на випадок вирішення Лігою Націй справи Мозуля в некористь Туреччини.

КОНСТАНТИНОПОЛЬ, 24. березня. — Погроза Туреччини проти Мозуля стає остришою з кожним днем. Мустафа Кемаль Паша, президент турецької республіки, готовий воювати в Вел. Британію на випадок, як би Ліга Націй вирішила справу Мозуля в некористь Туреччини. В Курдистані збирається сильна армія з 78,000 людей під команду ген. Кемаледіна Сами Паші. Ця армія є призначена позирно на здавлення повстання Курдів, а в дійсності вона є пересторогою для Великої Британії, що Туреччина є готова боронити свої претенсії до Мозуля.

Генерал Кемаледін є одним з найздібніших військових людей в Туреччині. Він шойно арестував з уряду турецького амбасадора до Німеччини. Кажуть, що Радянський Союз обіцяв Туреччині поміч зброї, амуніції, аероплянах та військових засобах. Кілько в цьому правді — невідомо. Комісія Ліги Націй, яка визначає кордони Мозуля, укіньчить свою працю 1. квітня й предложити свій звіт раді Ліги в червні. Питання полягає в тому, чи мозульські нафтові поля мають належати до Туреччини, чи до Іраку, який знаходиться під британським мандатом.

ПРОТИРАДЯНСЬКИЙ БЛЮК З БАЛКАНСЬКИХ КРАЇН НЕ ВДАВСЯ.

Югославія і Греція не хочуть погодитися з Болгарією і заключили між собою військовий союз.

ВИДЕНЬ, 20. березня. — План болгарського уряду утворити протирадянський блок з балканських держав цілковито провалився. На підставі цього плану до блоку мали належати: Болгарія, Румунія, Югославія й Греція. На останньому засіданні представників цих держав показалося, що Югославія і Греція не хочуть забути своїх дав-

них спорів з Болгарією. Замість приступити до спільного блоку, вони утворили військовий союз між собою. Тут вважають, що югославо-грецький військовий союз є якраз більше скерований проти Болгарії, чим проти коної цієї країни. Протирадянський блок на Балканах плянують тепер утворити Югославія, Румунія й Греція, без участі Болгарії.

З БОЛГАРСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ ВИКЛЮЧЕНО 6 КОМУНІСТІВ.

Парламентарна виборча комісія в Югославії уневажила вибір 70 послів хорватської селянської партії.

СОФІЯ, Болгарія, 21. березня. — Болгарський парламент виключив вчора зі свого складу шістьох комуністичних послів. Комуністів виключено з парламенту на підставі недавнього ухваленого закону про охорону держави, який забороняє всяку пропаганду в користь комунізму. Така сама доля чекає послів селянської партії, яких уряд

підозріває в удержуванні тісних звязків з комуністами. БЕЛГОРОД, Югославія, 18. березня. — Парламентарна виборча комісія проголосила вчора неважність вибору 70 послів, що належать до хорватської селянської партії. Справа уневажнення вибору буде остаточно вирішена на засіданні парламенту в суботу.

НЕЩАСТЯ З РАДЯНСЬКИМ ЛІТАКОМ.

МОСКВА, 24. березня. — Делеша Райтера доносить, що військовий аероплан, який летів з Тіфлісу до Сухуму, занявся в повітрі пару миль від Тіфлісу і впав на землю з висоти 6,000 стій.

В аероплані їхало троє визначних радянських діячів і вони, разом з двома пілотами, згинули на місці. Імена убитих: Мясніков, Могилевський і Атарбеков. Перший з них був секретарем Комуністичної Партії на Кавказі.

ПОШІЗАВА АМБАСАДОРОМ ДО РАД. СОЮЗУ.

ТОКІО, Японія, 20. березня. — Уряд іменував Йошізаву я-

ЧИСЛО ВТРАЧЕНИХ ДНІВ В ЧАСІ СТРАЙКІВ.

ОТТАВА, 20. березня. — Протягом місяця лютого в Канаді було 13 індустріальних спорів, підчас котрих 3,030 робітників втратили 26,334 робочих днів. Це число є більше, як було в місяці січні 1925 року, однак менше, як було в лютому 1924 року.

ЕГИПЕТСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ РОЗВ'ЯЗАНИЙ

ПІДЧАС ВИБОРІВ ДО ПАРЛЯМЕНТУ ПАРТІЯ ЗАГЛЮЛЯ ПАШІ ВИБРАЛА БІЛЬШІСТЬ ПОСЛІВ.

Сторонник Вел. Британії Зівар Паша, хоч провалився при виборах, не хотів зрезигнувати і віддати влади в руки Заглюля Паші.

Дня 12. березня в Єгипті відбулися вибори до парламенту. Про вислід цих виборів не було ані слова згадки в вінітській англійській буржуазній пресі. Аж наспівши зі Заглюля Паші вибори принесли відомість про єгипетські вибори. Після американських газет, які одержали депеші з Лондону під датою 13. березня, неповний вислід виборів представлявся так: Єгипетські націоналісти під проводом був. прем'єра Заглюля Паші вибрали 103 послів, а всі інші партії разом — 88 послів. З 13 виборчих округів не було ще вислуду виборів. Вінніпегські англійські газе-

ти з 23. і 24. березня помістили депеші з Каїра в Єгипті, в яких повідомляється вже про скликання і розв'язання єгипетського парламенту. Дня 23. березня, в 10. год. рано, король Фуад відкрив парламент і прем'єр Зівар Паша відчитав тронову промову, в якій начеркнув програму уряду. Парламент вибрав Заглюля Пашу президентом палати послів і перервав свою першу сесію до 5. год. по полудні. Підчас голосування Заглюль Паша одержав 125 голосів на всіх 216. Коли парламент поновно зібрався по полудні, в палаті не було присутнього ані одного міністра. Заглюль Паша го-

ловував і парламент приступив до дальшої своєї праці. Він вибрав двох сторонників Заглюля віцепрезидентами палати і приступив до вибору інших урядників. В той час до парламенту увійшов прем'єр Зівар Паша зі своїми міністрами і серед великої тишини відчитав декрет про розв'язання парламенту. Заглюлісти привтали цю постанову голосними оплесками. Розв'язання єгипетського парламенту вважають великою перемогою для Заглюля Паші, який цілий час обстоював, що на підставі вислуду виборів Зівар Паша не мав права утворити уряд. Зівар Паша є сторонником Великої Британії і хоч його партія провалилася підчас виборів, проте він не хоче уступити і віддати державну керму в руки Заглюля Паші. На підставі декрету нові вибори відбудуться 23. травня (мая), а парламент збереться 1. червня.

ЗБОРИ У ЛЬВОВІ В СПРАВІ ГОЛОДУ НА ЗАХІДНІЙ УКРАТНІ.

ЛЬВІВ, 28. лютого. — Тут відбулися великолюдні збори українських громадських діячів. На зборах між иншим обговорювано становище українських сіл Галичини, Підляшся й Волині. Всі промовці підкреслювали, що становище українського села є надзвичайно жалюче. Делегатів, що приїздили на село, селяне запитували: "Порадьте нам, що нам робити, як нам боротися з тим голодом, що панує по наших хатах? Як ви дивитеся на те, що в наших селах ніхто не плаче, коли помарють діти? Смертність дітей від голоду є повсякчасне, звичайне явище. Що ви думаєте зробити, щоб урятувати народ від голоду? Ось настає весна, а нам нічого сіяти". Далі промовці зазначили, що в селах, не зважаючи на голод, продовжується сваволя

адміністративної влади, особливо агентів по збору чинсєвних податків. Не зважаючи на існуючі урядові розпорядження, що забороняють реквізувати худобу за невилучення адміністративних кар, місцева поліцейська влада отверто заявляє, що для неї закон не писано. Реквізиції провадяться поєвим темпом. Українське село страшенно збідніло. Далі промовці зазначають, що яскравим показником жалючого становища села є те, що майже вся здорова молода людська робоча сила масами кидає села і їде в світ за очі. Збори ухвалили звернутися до українських послів в соїмі з проханням внести запитання до уряду про становище українського села й зажадати від нього негайної державної й громадської допомоги українському селянству.

ПОЛЬСЬКА ПРИКОРДОННА СТОРОЖА ПЕРЕЙШЛА КОРДОН ЛИТВИ.

ПАРИЖ, 19. березня. — Тулешне литовське посольство повідомило альянтські держави, що недалеко села Сервінталь польська прикордонна сторожа перейшла литовський кордон. Разом з нею перейшов відділ кавалерії, озброєний в машинні кріси. Литовська сторожа, хоч була менша числом і не мала машинних крісів, ставила опір. Польська сторожа і кавалерія віднесли перемогу і взяли в полон троє литовських жовнів. На другий день польська сторожа зажадала, щоб Литовці опорожнили Сервінталь і віддали його Полякам. Однак Литовці відкинули це домагання і заявили, що збройно виступлять проти нападу. Литовський уряд повідомив про цей випадок Лігу Націй та зажадав від неї інтервенції.

НОВИЙ ЖУРНАЛ НА РАД. УКРАТНІ.

У Києві почав виходити новий журнал "Комунар", в двох виданнях — по українськи й по російськи — орган кінського губкому К. П. (б.) У. Завданням журналу допомогти активним членам партії і радянським робітникам на селі узагальювати щоденний до-

свід праці на селі й вивчувати його з погляду завдань Комуністичної Партії. Журнал виходить по місяці. Перше число журналу містить статті кінських комуністичних провідників: Постішова, М. Барана, В. Кузьменка, Шупака й инших.

ЛЬОКАВТ МАЙНЕРІВ В ГИЛКРЕСТ, АЛТА.

КЕЛГАРИ, Алта., 24. березня. — Вільям Шерман, президент 18. дистрикту "Юнайтед Майн Воркерс оф Америка", одержав вчора відомість з Гилкреста, що тамошні майни зістали закриті на неозначений час і компанія повідомила майнерів, що майни не підуть в рух так довго, поки майнери не згодяться прийняти знижку платні. Шерман сказав: "Це означає стопротцентровий льокавт і є виразним зівранням існуючої угоди".

СТРАЙК В ПЕКАРНЯХ БУКВОЛДА ЗАКІНЧИЛИ.

З провінціального бюро праці повідомляють нас, що страйк в електричних пекарнях Букволда, який тривав від 21. лютого, зістав поладжений. Страйкери повертають до роботи на підставі старої угоди без ніякої знижки платні.

СМЕРТЬ РАДЯНСЬКОГО ДІЯЧА НАРІМАНОВА.

МОСКВА, 20. березня. — Сьогодні помер на удар серця Наріман Наріманов, представник трох кавказьких республік в Центральному Виконавчому Комітеті Радянського Союзу. Покійний був деякий час головою Ради Народних Комісарів Азербайджану.

ТУРЕЧЧИНА ЗБИРАЄ АРМІЮ ПРОТИ КУРДІВ.

КОНСТАНТИНОПОЛЬ, 20. березня. — Турецький уряд збирає велику армію, щоб здавити повстання в Курдистані. Крім активної армії, яка складається з більше як 100,000 людей, турецький генеральний штаб мобілізує ще 100,000 жовнів або й більше. Серед повстанчих військ турецький уряд веде широку републіканську пропаганду.

ТОВАРИШІ! Відновляйте Революцію на "Українські Робітничі Вісти"!

ВСІХ БЕЗРОБІТНИХ З КЕЛГАРИ АРЕШТОВАНО В ЕДМОНТОНІ.

На другий день відставлено їх назад до Келгари на кошт албертійського провінціального уряду.

ЕДМОНТОН, Алта., 23. березня. — 120 безробітних з Келгари, які вирушили пішки до Едмонтона, щоб домагатися від провінціального уряду допомоги для самітних безробітних, приїхали тут минулої ночі сніпярським тягаровим потягом. Вони йшли пішки до Ейрдрай — около 20 миль на північ від Келгари — і там захопив їх великий сніг. В виду того вони рішій всісти на тягаровий потяг. Пятьох залізничних робітників на потязі не могли поставити ніякого опору безробітним. В Едмонтоні на зустріч келгарським безробітним виїхала

провінціональна й залізнична поліція. Всіх їх арештовано за порушення залізничної власності і приміщено на ніч в поліційній стації. ЕДМОНТОН, Алта., 24. березня. — Келгарські безробітні, які приїхали до Едмонтона сніпярським тягаровим потягом, ставилися вчора рано в поліційному суді за порушення залізничного закону. Их відіслано вчора вечером назад до Келгари на кошт провінціального уряду. (Чи безробітні дістали яке дефінітивне запевнення від уряду, що їх домагання буде сповнене, про це телеграми не згадують.)

РОБІТНИКИ В ВІННІПЕГУ НА ПОМІЧ МАЙНЕРІВ В НОВІЙ СКОШІ.

Старанням Трейдс енд Лейбор Кавсисл, в північному Вінніпегу і на Елмвуд (коло Вінніпегу) уладжено минулої неділі колекту на допомогу страйкуючим майнерам в Новій Скошії, яка принесла \$630. В неділю вечером в Укр. Роб. Домі в Вінніпегу відбувся концерт в пам'ять 54. річниці Паризької Комуни і на цьому

концерті також заряджено колекту на допомогу страйкуючим майнерам. Колекта підчас концерту виносила \$53. Крім цього в театрі "Плейгауз" відбувся в неділю вечером мітинг, скликаний в справі допомоги ново-скошійським майнерам. На цьому мітингу зібрано на допомогу майнерам \$150.

ЧЕРВ. ПРОФІНТЕРИ ПОМАГАЄ РОБІТНИКАМ НА СТРАЙКУ В КИТАЮ.

МОСКВА. — Центральний Виконавчий Комітет Червоного Інтернаціоналу Професійних Союзів вислав 30,000 золотих рублів на допомогу кінтським страйкуючим робітникам в Шангаю. Половину цієї суми зложили професійні спілки Радянського Союзу. Разом з грішми Червоний Профінтерн вислав привіт, в якому закликає страйкуючих текстильних робітників до солідарної боротьби з япон-

ськими фабрикантами й англійським імперіалізмом. ЗЕМЛЕТРУС ЗНИЩИВ ЦІЛЕ МІСТО В КИТАЮ. ШАНГАЙ, Китай, 21. березня. — Тут отримано відомість, що землетрус і вогонь знищили місто Тайліфу, яке має 80,000 населення і лежить в західній провінції Юннан. Місто є цілковито зруйноване. Тисячі є ранених і бездомних. Число убитих невідоме.

РЕВОЛЮЦІЙНІ ЗАВОРУШЕННЯ В ПЕРСІЇ

ЛОНДОН, 20. березня. — Делеша з Тегерану доносить, що в Персії вибухли грізні революційні заворушення. Революціонери змагають до повалення шаха. В столиці Тегерані й провінціональних містах прийшло до кровавих боїв між державним військом і озброєними відділами революціонерів. Губернатор Тегерану проголосив воєнний стан і уживає суворих метод для здавлення заворушень.

ЛОГ, який став державним секретарем по уступленню Гюза. САРДЖЕНТ ГОЛОВИМ ПРОКУРАТОРОМ. ВАШІНГТОН, 18. березня. — Сенат затвердив вчора номінацію адвоката Джана Г. Сарджента, особистого приятеля президента Куліджа, на уряд головного прокуратора Злучених Держав. Передтим сенат два рази відкинув номінацію Ворена на той уряд.

ШУРМАН АМБАСАДОРОМ ДО НІМЕЧЧИНИ.

ВАШІНГТОН, 18. березня. — Президент Кулідж іменував д-ра Дж. Шурмана, що був дотепер послом в Китаю, амбасадором до Німеччини. Дотеперішній американський амбасадор до Німеччини Готтон буде амбасадором до Великої Британії на місце Ке-

ЛОРД КОРЗОН ПОМЕР. ЛОНДОН, 21. березня. — Вчора рано помер тут лорд Корзон, бувший британський міністер закордонних справ. Корзон був одним з визначніших англійських консервативних політиків та великим ворогом Радянського Союзу.